

בית משפט השלום בחיפה

ע"נ 16-10-3163

תיק חיצוני: 853856001

כב' השופט אמיר סלאמה, יו"ר הוועדה
ד"ר אלכס קורת, חבר וועדה
מר דוד לוקוב, חבר וועדה

מאהר גאולנה

המערער

נגד

קצין התגמולים- משרד הבטחון- אגף השיקום

המשיב

1

פסק דין

2

3

4

בפנינו ערעור על החלטה המשיב מיום 5.9.16, בה נדחתה תביעת המערער להכרה בקיום נכות בעמוד
5 שדרה מותני (גב תחתון) עקב שירותו הצבאי.

6

7

נקדים תוצאה להנמקה ונציין כי אנו סבורים שדין הערעור להתקבל.

8

9

כללי

10

11

1. המערער, יליד 1966, התגייס לשירות סדיר ביום 27.3.91, בפרופיל 97.

12

בתום שירותו הסדיר התגייס המערער לשירות קבע, ושירת כגשש, וזאת על שחרורו בשנת

13

2016.

14

15

2. בתאריך 23.11.15 הגיש המערער תביעה להכרת זכות מכוח החוק הנכים (תגמולים ושיקום),

16

בה טען לנכות בעמוד השדרה, עקב אירוע מיום 15.3.99 שהתרחש בצהלך השירות הצבאי,

17

וכן עקב תנאי שירותו בכלל.

18

המשיב דחה את התביעה, בהסתמך על חוות דעת מומחה מטעמו בתחום האורתופדי (פרופי

19

ביקלס), בה נקבע כי ממצאים הדמייתיים אצל המערער הם ניווניים-שחיקתיים, שאינם

20

קשורים לתנאי שירותו הצבאי או לאירוע הנ"ל, וכן כי למערער לא נותרה מגבלה בתנועות

21

עמוד השדרה.

בית משפט השלום בחיפה

ע"נ 3163-10-16

תיק חיצוני: 853856001

1
2
3 . בערער שבפנינו טען המערער כי המשיב, והמומחה מטעמו, שגו במסקנתם הנ"ל.
4 המערער טוען כי תנאי שירותו כללו פתיחת צירים, דבר שהיה כרוך, לאורך שנים רבות,
5 בהליכה ממושכת, וכן נסיעה ברכבי סיור בדרכי עפר וישיבה קשים, תוך היחשפות לקפיצות
6 ומהמורות בדרך.
7 המערער גם הפנה לאירוע הנ"ל משנת 1999, בו נחבל בגבו ובעקבותיו פנה לבידיקות רפואיות,
8 לרבות בדיקת CT שהצביעה על בלט דיסק עם לחץ עצבי.
9 המערער הסתמך בערעורו על חוות דעת של מומחה מטעמו בתחום האורתופדי (ד"ר דוד
10 קרת), אשר סבר כי למערער נכות בעמוד השדרה עקב הגבלות תנועה, וכי נכות זו מקורה
11 באירוע משנת 1999 ובתנאי השירות של המערער, כאשר בנקודה אחרונה זו הסביר ד"ר קרת
12 כי בניגוד לעמדה אותה הציג פרופ' ביקלס, תנאי שירות אלה יכולים להוביל לפגיעה בעמוד
13 השדרה דוגמת זו ממנה סובל המערער.

14 4. המשיב ביקש בכתב תשובתו לדחות את הערעור, תוך צירוף חוות דעת משלימה של פרופ'
15 ביקלס, בה השיב האחרון לחוות הדעת של ד"ר קרת.
16
17 5. הצדדים הודיעו כי אין ביניהם מחלוקת עובדתית, לרבות בעניין תנאי השירות, וכן כי
18 המחלוקת הקיימת נותרה לגבי "תרגומן המשפטי" של העובדות בנוגע לתנאי השירות ושל
19 האמור בחוות דעת הצדדים.
20 משכך, ביקשו הצדדים להגיש סיכומי טענות בכתב, וכך אכן עשו.
21

דיון והכרעה

22
23
24
25 6. לאחר שקילת טענות הצדדים, עיון בחוות הדעת מטעמם, וכן בתיקו הרפואי המלא של
26 המערער כפי שהוצג לעיוננו, מצאנו כי מן הדין לקבל את הערעור.
27 להלן נימוקינו בנדון.
28

29 7. נציין תחילה את העובדות הנוגעות לדבר, כעולה מהמסמכים שהוצגו בפנינו, לרבות התיק
30 הרפואי של המערער.
31

32 - המערער גוייס בשנת 1991, ומאז ועד 2016 שימש כגשש.
33 - תנאי שירותו של המערער כללו, בין היתר, פתיחת צירים לאורך של 6 עד 10 ק"מ, תוך
34 הליכה רגלית, 5-6 פעמים בשבוע, לעתים תוך סחיבת ציוד כבד על הגב;

בית משפט השלום בחיפה

ע"נ 3163-10-16

תיק חיצוני: 853856001

- 1 לפני כל פתיחת ציר נדרש המערער לסיורי לילה במשך מספר שעות (7-8) על בט"שית, דבר
2 שכלל לעתים נסיעה בדרכי עפר רוויות מהמורות וקפיצות;
3 בנוסף, השתתף המערער במרדפים אחרי חשודים, לרבות הליכה בדרכים צדדיות והרריות,
4 על הכרוך בכך.
5 - בתאריך 15.3.99 נחבל המערער בגבו, לאחר שרכב בו נסע נכנס לבור, וכתוצאה מכך קיבל
6 חבטה בגבו (יצויין כי אירוע זה מתועד היטב בדו"ח פציעה ובמסמכים נוספים);
7 - בסמוך לאחר האירוע הנדון פנה המערער לטיפול רפואי, כאשר הפניה הראשונה אמנם
8 היתה מספר שבועות לאחר האירוע, ואולם מתועדות בה תלונות מצד המערער על כאבים
9 שהחלו בסמוך לאותו אירוע (ראו למשל תעודת חדר מיון מיום 5.4.99, מסמך 56 בתיק
10 הרפואי).
11 - בסמוך לאחר מכן הופנה המערער לבדיקת CT, אשר הדגימה בלט דיסק בחוליות L5-S1
12 עם לחץ שורשי (ראו למשל מסמך מיום 10.5.99, מספר 54 בתיק הרפואי).
13 על רקע זה הופנה המערער לקבלת טיפול, לרבות על דרך של זריקה אפידוראלית (מסמך 59
14 בתיק הרפואי).
15 - לאחר הפוגה של שנים ספורות בתלונות המתועדות, מכיל תיקו הרפואי של המערער תיעוד
16 בדבר כאבי גב והחמרה בהם לאורך השנים, עד לשנת 2016 (אז השתחרר משירות).
17 ראו למשל תלונות משנת 2005 (מסמכים 62 ו- 68 בתיק); תלונות משנת 2011 (ראו למשל
18 מסמך 90 בתיק); תלונות משנת 2012 (ראו למשל מסמך 99 בתיק, בו צויין, בין היתר, כי
19 המערער ידוע כסובל מכאבי גב מזה 15 שנים, עם החמרה לאחרונה בכאבים); תלונות משנת
20 2013 (ראו למשל מסמך 108 בתיק); וכלה בתלונות עד לשנת 2016, בסמוך לפני השחרור.
21
22 8. בהינתן העובדות הללו, אנו סבורים כי חוות דעתו של ד"ר קרת מטעם המערער עדיפה על זו
23 של פרופ' ביקלס (לרבות חוות הדעת המשלימה).
24 במה הדברים אמורים?
25
26 9. כזכור, פרופ' ביקלס סבר שאין להכיר בפגימה בגבו של המערער מכמה טעמים:
27
28 - העדר מגבלה קלינית בגב במהלך בדיקת המערער;
29 - הממצאים ההדמייתיים הם ניווניים-שחיקתיים;
30 - העדר אסכולה רפואית בדבר קשר בין ממצאים מסוג זה לבין תנאים פיזיים כגון אלה להם
31 טוען המערער.
32
33 10. מצאנו כי מסקנות אלה של פרופ' ביקלס נסתרו ע"י ד"ר קרת, אשר חוות דעתו "מתכתבת"
34 בצורה טובה יותר עם נתוני המקרה כפי שנסקרו לעיל.

בית משפט השלום בחיפה

ע"נ 16-10-3163

תיק חיצוני: 853856001

- 1
- 2 11. אשר להעדר מגבלה בבדיקה הקלינית שערך פרופ' ביקלס, הרי שד"ר קרת מצא בבדיקתו
- 3 (המאוחרת בזמן) מגבלות קליניות בתנועות עמוד השדרה, כאשר בנדון ציין ד"ר קרת כי
- 4 "פרופ' ביקלס לא בדק או לא ציין את ההגבלה שקיימת בתנועות ההטיה לצדדים"
- 5 (ההדגשות בקו תחתון במקור – א.ס.).
- 6 קביעה אחרונה זו לא זכתה להתייחסות ישירה מצד פרופ' ביקלס בחוות דעתו המשלימה,
- 7 ויש לראותה כלא נסתרה.
- 8 יתרה מזאת, ממצאי ד"ר קרת עולים בקנה אחד עם ממצאים שעלו בבדיקות קליניות
- 9 שנערכו למערער לאורך השנים, כמתועד בתיקו הרפואי.
- 10 לכך יש להוסיף כי לאור ממצאים בדבר קיום בלט דיסק עם לחץ עצבי, ביחד עם תלונות
- 11 מתועדות היטב בדבר כאבי גב שנמשכים מזה 15 שנים ויותר, קשה להלום מסקנה בדבר
- 12 העדר נכות בעמוד השדרה, כפי שמשמע מחוות דעתו של פרופ' ביקלס.
- 13 אנו סבורים אפוא כי המסקנה בדבר עצם קיום נכות (כהגדרתה בחוק הנכים) בעמוד
- 14 השדרה המותני, מבוססת ואף מתבקשת מנתוני המקרה.
- 15
- 16 12. אשר לסוגיית הקשר הסיבתי, גם כאן מצאנו את חוות דעתו של ד"ר קרת כעדיפה ומשכנעת
- 17 יותר מזו של פרופ' ביקלס.
- 18 פרופ' ביקלס דחה אפשרות לקיום קשר סיבתי משני טעמים; עיקריים: האחד סיווג ממצאי
- 19 ה-CT כ-"ניווניים", והשני העדר אסכולה בדבר קשר בין פעילות גופנית שטיבה כרוך
- 20 בעומסים חוזרים ונשנים ואף חבלות "בודדות וקלות" לבין ממצאים מסוג זה.
- 21 אלא שמסקנות אלה אינן עולות בקנה אחד עם הנתונים במקרה שבפנינו.
- 22 כזכור, המערער היה מעורב באירוע מיום 15.3.99 בו נחבל בגבו, כאשר בסמוך לאחר מכן,
- 23 ועל רקע תלונות בדבר כאבי גב, נמצא בבדיקת CT בלט בחוליות L5-S1 עם לחץ על
- 24 שורשים עצביים.
- 25 ממצא זה אינו מתאים לסיווג כממצא "ניווני-שחיקתי", בשים לב לטיב הממצא; לסמיכות
- 26 הזמנים בין גילוי לבין אירוע בו נחבל המערער בגבו; ולאי קיום תלונות קודמות (לפחות
- 27 בתיעוד שהוצג לפנינו) בדבר כאבי גב או בעיות גב.
- 28 נזכיר כי באותה העת היה המערער בן 33; הוא התגייס בפרופיל 97; והתיעוד לגביו עד
- 29 לאותה עת נעדר כל ממצא שיכול לרמז על בעיית גב.
- 30 סביר מאוד להניח, הן מבחינה רפואית והן מבחינת השכל הישר, שהממצא בדבר בלט דיסק
- 31 עם לחץ עצבי קשור לאירוע מיום 15.3.99, כאשר אין בשתי חוות הדעת של פרופ' ביקלס
- 32 הסבר המניח את הדעת באשר לסתירת מסקנה מסוג זה.
- 33

בית משפט השלום בחיפה

ע"נ 16-10-3163

תיק חיצוני: 853856001

13. משכך הם פני הדברים, אין ממש במסקנה בדבר העדר קשר סיבתי הנשענת על סיווג ממצאים הדמייתיים כניווניים או שחיקתיים, ואין ממש בטענה בעניין העדר אסכולה בדבר קשר בין ממצאים ניווניים לבין פעולות הכרוכות בעומסים חוזרים ונשנים. התיעוד שבפנינו מבסס היטב קשר בין האירוע משנת 1999 לבין ממצא משמעותי של בלט דיסק עם לחץ שורשי, כאשר ממצא זה יכול להסביר היטב את התלונות החוזרות ונשנות, לאורך חמישה עשר שנים, בדבר כאבי גב.

14. הואיל והממצא משנת 1999 יכול להסביר את הכאבים החוזרים ונשנים בגב לאורך כל השנים עד שנת 2016, והואיל וממצא זה קשור באירוע משנת 1999, אין נפקות של ממש לפולמוס הרפואי בדבר קשר אפשרי בין פגימה בעמוד השדרה המותני לבין פעולות חוזרות ונשנות בהם חשוף עמוד השדרה לעומסים שונים. יחד עם זאת נוסף, כי דעתו של ד"ר קרת בדבר אפשרות קיום קשר בין תנאי השירות של המערער (כפי שנסקרו לעיל) לבין פגימה בעמוד השדרה לא נסתרה כדבעי ע"י פרופ' ביקלס, אם כי בשים לב לאמור לעיל רואים איננו רואים טעם בניתוח דקדקני של המאמרים עליהם הסתמך ד"ר קרת ועל התייחסות פרופ' ביקלס למאמרים אלה. כאמור, די בכך שניתן לקשור בין ממצא של בלט דיסק עם לחץ שורש עם אירוע שהתרחש במהלך השירות הצבאי, ובכך שממצא זה יכול בהחלט להסביר תלונות בדבר כאבי גב שנמשכו לאורך שנים רבות עד שחרור המערער מהשירות (כאשר תיתכן גם אפשרות שכאבים אלה הוחמרו נוכח תנאי השירות לאורך השנים).

15. נוכח המפורט לעיל קיימת הצדקה להכיר, בפן המשפטי, בקיום קשר סיבתי בין נכות בעמוד שדרה מותני (במובן חוק הנכים) לבין השירות הצבאי. הקביעה לפיה למערער נכות בעמוד השדרה המותני, אותה ניתן לקשור, מבחינה רפואית ועובדתית, לשירות הצבאי (ובעיקר לאירוע מסויים שהתרחש בשנת 1999), מובילה למסקנה כי מן הדין להכיר בזכאות המערער בהתאם לחוק הנכים (תגמולים ושיקום). בנדון, אין נפקות לפסיקה אליה המשיב ביחס להלכות שנגעו לשירות "ארוך", שכן חרף היות שירותו של המערער ארוך, ניתן לבסס היטב קשר בין שירות בה לבין פגימה בעמוד השדרה, כמפורט לעיל.

סוף דבר

16. על יסוד האמור לעיל אנו מקבלים את הערעור, וקובעים כי המערער הוכיח כדבעי קיום נכות בעמוד שדרה מותני עקב שירותו הצבאי.

בית משפט השלום בחיפה

ע"נ 16-10-3163

תיק חיצוני: 853856001

17. אנו מחייבים את המשיב לשלם למערער שכ"ט עו"ד בסך 5,000 ₪, וכן החזר של עלות שכר המומחה מטעמו (כנגד הצגת חשבונית מס/קבלה), והכל בתוך 30 ימים מהיום, אחרת ישאו הסכומים הפרשי הצמדה וריבית כחוק עד מועד התשלום בפועל.

המזכירות תעביר את פסק הדין לצדדים ותפעל לסגירת התיק.

ניתן היום, ט"ו טבת תש"פ, 12 ינואר 2020, בהעדר הצדדים.

מר דוד לוקוב
חבר הוועדה

דר' אלכס קורת
חבר הוועדה

אמיר סלאמה, שופט
יו"ר הוועדה

